

OBSAH

Použité zkratky	8
O autorkách	10
1 Kožní změny a diabetes mellitus (O. Vohradníková)	11
1.1 Charakteristika kožních komplikací DM a jejich prevence	11
1.2 Metabolismus glycidů v kůži	12
2 Přehled současné problematiky diabetického syndromu (J. Perušičová)	15
2.1 Klasifikace	16
2.1.1 Diabetes mellitus 1. typu (IDDM, insulindependent DM)	16
2.1.2 Diabetes mellitus 2. typu (NIDDM, non-insulindependent DM)	17
2.1.3 Malnutricí vyvolaný diabetes mellitus (MRDM)	19
2.1.4 Diabetes mellitus jako součást určitých syndromů a stavů	19
2.1.5 Porušená glukózová tolerance (IGT, impaired glucose tolerance)	20
2.1.6 Těhotenský diabetes mellitus (GDM, gestational diabetes mellitus)	21
2.1.7 Zvýšené statistické riziko vzniku diabetes mellitus	21
2.2 Diagnostika	21
2.3 Terapie DM	22
2.3.1 Dieta	22
2.3.2 Pohyb	24
2.3.3 Perorální antidiabetika (PAD)	25
2.3.4 Inzulín	27
2.4 Komplikace DM	29
2.4.1 Akutní komplikace diabetu	29
2.4.1.1 Hypoglykémie a hypoglykemické kóma	30
2.4.1.2 Hyperglykemické neketoacidotické kóma (HNKK)	31
2.4.1.3 Hyperglykemické ketoacidotické kóma (HKK)	32
2.4.1.4 Laktátová acidóza a laktacidotické kóma (LAK)	33
2.4.2 Mikroangiopatické komplikace	33
2.4.2.1 Retinopatie	35
2.4.2.2 Nefropatie	36
2.4.3 Neuropatie	38
2.4.4 Makroangiopatické komplikace	38
3 Pruritus (O. Vohradníková)	40
3.1 Vnitřně podmíněný pruritus	40
3.2 Sekundární pruritus v důsledku kožní afekce	40
3.3 Pruritus v rámci alergické reakce	41
3.4 Vyšetření a terapie pruritu	41
4 Kožní infekce (O. Vohradníková)	42
4.1 Bakteriální infekce kůže a kožních adnex	43
4.2 Virová onemocnění kůže	49
4.3 Kvasinkové infekce kůže a sliznic	49
4.4 Dermatofytózy	53
4.5 Méně obvyklé obrazy infekcí	55

4.5.1	Nekrotizující fasciitida	55
4.5.2	Fournierova gangréna	56
4.5.3	Otitis externa maligna	56
4.5.4	Oportunní mykózy	57
5	Onemocnění dolních končetin (O. Vohradníková)	59
5.1	Patogenetické faktory	59
5.1.1	Cévní změny	59
5.1.1.1	Ateroskleróza dolních končetin	60
5.1.1.2	Mönckebergerova mediokalcinóza	61
5.1.1.3	Mikroangiopatie kůže při diabetu	62
5.1.2	Periferní diabetická neuropatie	64
5.1.3	Infekce	66
5.1.4	Trauma	66
5.1.5	Místní metabolické poměry	66
5.1.6	Zhoršené hojení	66
5.2	Klinika chorobných změn na DK při diabetu	67
5.2.1	Subjektivní obtíže	67
5.2.2	Symptomy neurovaskulárních poruch DK	70
5.2.3	Přehled chorob kůže a podkožní tkáně DK při diabetu	73
5.2.3.1	Ulcerace dolních končetin při diabetu	73
5.2.3.2	Gangréna	79
5.2.3.3	Méně obvyklé choroby DK	85
5.3	Vyšetření dolních končetin	87
5.3.1	Anamnéza	87
5.3.2	Fyzikální vyšetření	88
5.3.2.1	Aspekce	88
5.3.2.2	Palpace a auskultace	88
5.3.2.3	Funkční zkoušky prokrvení dolních končetin	88
5.3.3	Přístrojová vyšetření	89
5.3.3.1	Vyšetření tepen	89
5.3.3.2	Vyšetření žil	90
5.3.3.3	Vyšetření kapilár	90
5.3.3.4	Ostatní vyšetření	91
5.3.4	Laboratorní vyšetření	91
5.4	Terapie onemocnění dolních končetin	91
5.4.1	Konzervativní léčba	91
5.4.1.1	Úprava poruchy metabolismu glycidů	91
5.4.1.2	Terapie poruch prokrvení DK	92
5.4.1.3	Léčení infekčně-zánětlivých projevů na DK	94
5.4.1.4	Léčba diabetické neuropatie	95
5.4.1.5	Léčení komplikací celkového stavu	95
5.4.2	Pohybová léčba a fyzikální terapie	95
5.4.3	Indikace chirurgické léčby	96
5.5	Prevence onemocnění dolních končetin	98

6	Kožní projevy s mikroangiopatií (<i>O. Vohradníková</i>)	100
6.1	Diabetická dermatie	100
6.2	Necrobiosis lipoidica	102
6.3	Granuloma anulare	106
6.4	Bullosis diabeticorum	108
6.5	Rubeosis	110
7	Projevy s poruchou metabolismu pojivové tkáně (<i>O. Vohradníková</i>)...	111
7.1	Patogenetické faktory	111
7.1.1	Metabolismus pojivové tkáně při diabetu	111
7.1.2	Mikroangiopatie a poruchy metabolismu pojivové tkáně	113
7.1.3	Poruchy hojení a metabolismus pojivové tkáně	113
7.2	Kožní projevy se změnami pojivové tkáně při diabetu	114
8	Další kožní projevy a diabetes (<i>O. Vohradníková</i>)	122
8.1	Acanthosis nigricans	122
8.2	Vitiligo	122
8.3	Pyoderma gangrenosum	123
8.4	Sarcoma idiopathicum haemorrhagicum multiplex Kaposi	123
8.5	Lichen planus	123
8.6	Psoriasis vulgaris	124
8.7	Jiné asociace	124
9	Diabetes při jiných chorobách (<i>O. Vohradníková, J. Perušičová</i>).....	126
9.1	Metabolické poruchy a diabetes	126
9.1.1	Xantochromie a karotinémie	126
9.1.2	Xantomatózy	126
9.1.3	Hemochromatóza	127
9.1.4	Porphyria cutanea tarda	127
9.1.5	Lipoproteinosis Urbach-Wiethe, hyalinosi cutis et mucosae	128
9.1.6	Primární lokalizovaná kožní amyloidóza	128
9.2	Hormonální poruchy a diabetes	128
9.2.1	Akromegalie	128
9.2.2	Cushingův syndrom	129
9.2.3	Achardův-Thiersův syndrom, diabetes vousatých žen	129
9.2.4	Woodhouseův-Sakatiho syndrom	129
9.3	Glukagonom	129
9.4	Lipodystrofie	130
10	Kožní komplikace léčby diabetu (<i>J. Perušičová, O. Vohradníková</i>)	132
10.1	Reakce na podávání inzulínu	132
10.2	Inzulínová lipodystrofie	134
10.3	Diabetický edém, inzulínový edém	134
10.4	Kožní komplikace léčby PAD	135
	Literatura	136
	Rejstřík	146
	Barevná obrazová příloha	153